
Έγγραφο συνόδου

A8-0331/2018

16.10.2018

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2018 για τη Σερβία
(2018/2146(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: David McAllister

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	16
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	17

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2018 για τη Σερβία
(2018/2146(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας σε συνέχεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Θεσσαλονίκης της 19ης και 20ής Ιουνίου 2003,
- έχοντας υπόψη τη διακήρυξη της συνόδου κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, της 17 Μαΐου 2018, και του «Θεματολογίου προτεραιότητας της Σόφιας»,
- έχοντας υπόψη την απόφαση 2008/213/EK του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2008 για τις αρχές, τις προτεραιότητες και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στην ευρωπαϊκή εταιρική σχέση με τη Σερβία και για την κατάργηση της απόφασης 2006/56/EK,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την αίτηση της Σερβίας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση (SEC(2011)01208), την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 2012 για τη χορήγηση στη Σερβία καθεστώτος υποψήφιας χώρας και την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 27ης-28ης Ιουνίου 2013 για την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Σερβία,
- έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σερβίας, αφετέρου, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2013,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 1244 (1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, τη Συμβουλευτική Γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου (ΔΔ) της 22ας Ιουλίου 2010, όπου εξετάζεται εάν είναι σύμφωνη με το διεθνές δίκαιο η μονομερής ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου, και το ψήφισμα 64/298 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, η οποία αναγνώρισε το περιεχόμενο της γνωμοδότησης του Διεθνούς Δικαστηρίου και εξέφρασε ικανοποίηση για την ετοιμότητα της ΕΕ να διευκολύνει το διάλογο μεταξύ της Σερβίας και του Κοσσυφοπεδίου,
- έχοντας υπόψη τη διαδικασία του Βερολίνου που δρομολογήθηκε στις 28 Αυγούστου 2014,
- έχοντας υπόψη τη διακήρυξη και τις συστάσεις που εγκρίθηκαν κατά την όγδοη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ-Σερβίας (SAPC) στις 13-14 Ιουνίου 2018 και στην όγδοη συνεδρίαση της SAPC στις 13-14 Ιουνίου 2018,
- έχοντας υπόψη την τελική έκθεση του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ/ΓΔΘΑΔ) σχετικά με την περιορισμένη αποστολή εκλογικών παρατηρητών στις πρόωρες βουλευτικές εκλογές της 29 Ιουλίου 2016 στη Σερβία,

- έχοντας υπόψη την έκθεση της αποστολής αξιολόγησης των εκλογών του ΟΑΣΕ/ΓΔΘΑΔ σχετικά με τις προεδρικές εκλογές της 2ας Απριλίου 2017 στη Σερβία,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής του 2018 για τη Σερβία, της 17ης Απριλίου 2018 (SWD(2015)0152),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης και ενισχυμένη συνεργασία της ΕΕ με τα Δυτικά Βαλκάνια της 6ης Φεβρουαρίου 2018 (COM(2018)0065),
- έχοντας υπόψη τα κοινά συμπεράσματα του Οικονομικού και Χρηματοδοτικού Διαλόγου μεταξύ ΕΕ και Δυτικών Βαλκανίων και Τουρκίας, της 23ης Μαΐου 2017 (9655/17),
- έχοντας υπόψη την τέταρτη συνεδρίαση του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ-Σερβίας που πραγματοποιήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2017,
- έχοντας υπόψη την όγδοη συνεδρίαση της διάσκεψης προσχώρησης με τη Σερβία σε υπουργικό επίπεδο που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2018,
- έχοντας υπόψη την έκθεση σχετικά με τη Σερβία, που παρουσίασε τον Ιούλιο του 2015 το GRECO, ο φορέας του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την έκθεση του τέταρτου κύκλου αξιολόγησης του GRECO, της 20ής Οκτωβρίου 2017, με θέμα την «Πρόληψη της διαφθοράς όσον αφορά τα μέλη του κοινοβουλίου, τους δικαστές και τους εισαγγελείς»,
- έχοντας υπόψη την εκτίμηση της Επιτροπής, της 17ης Απριλίου 2018, σχετικά με το πρόγραμμα οικονομικής μεταρρύθμισης της Σερβίας για την περίοδο 2018-2020 (SWD(2018)0132) και τα κοινά συμπεράσματα όσον αφορά τον οικονομικό και δημοσιονομικό διάλογο μεταξύ της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 25 Μαΐου 2018,
- έχοντας υπόψη τη «Γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας σχετικά με τα σχέδια τροπολογιών στις συνταγματικές διατάξεις για τη δικαιοσύνη» της 25ης Ιουνίου 2018,
- έχοντας υπόψη το αποτέλεσμα της έρευνας του 2017 σχετικά με τους περιθωριοποιημένους Ρομά στα Δυτικά Βαλκάνια, η οποία στηρίχτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διεξήχθη από την Παγκόσμια Τράπεζα και το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών,
- έχοντας υπόψη το κοινό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Ισότητα των φύλων και χειραφέτηση των γυναικών: μεταμορφώνοντας τις ζωές των κοριτσιών και των γυναικών μέσα από τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ (2016-2020)»,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2016 για τη Σερβία¹,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού,

---

¹ ΕΕ C 331 της 18.9.2018, σ. 71.

- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A8-0331/2018),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία, όπως κάθε χώρα που φιλοδοξεί να γίνει μέλος της ΕΕ, πρέπει να κρίνεται βάσει των επιδόσεών της ως προς την εκπλήρωση, την εφαρμογή και την τήρηση της ίδιας δέσμης κριτηρίων, και ότι το χρονοδιάγραμμα για την προσχώρηση καθορίζεται με βάση την ποιότητα των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων και την προσήλωση σε αυτές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ένταξη είναι και θα παραμείνει μια αξιοκρατική διαδικασία εξαρτώμενη πλήρως από την αντικειμενική πρόοδο που έχει επιτύχει κάθε χώρα, μεταξύ των οποίων η Σερβία·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από την έναρξη των διαπραγματεύσεων με τη Σερβία έχουν ανοίξει 14 κεφάλαια, εκ των οποίων δύο έχουν κλείσει προσωρινά·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία είναι σταθερά δεσμευμένη στην κατεύθυνση της εξομάλυνσης των σχέσεών της με το Κοσσυφοπέδιο, γεγονός που οδήγησε στην Πρώτη συμφωνία επί των αρχών που διέπουν την εξομάλυνση των σχέσεων, της 19ης Απριλίου 2013, και στις συμφωνίες του Αυγούστου 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία παραμένει προσηλωμένη στον διάλογο·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία συνέβαλε στην ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας και των σχέσεων καλής γειτονίας, καθώς και στην ειρήνη και τη σταθερότητα, τη συμφιλίωση και στη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για την αντιμετώπιση των ανοικτών διμερών ζητημάτων του παρελθόντος·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία παραμένει προσηλωμένη στη δέσμευσή της να δημιουργήσει μια λειτουργική οικονομία της αγοράς και ότι συνεχίζει να έχει καλές επιδόσεις όσον αφορά την υλοποίηση των υποχρεώσεων της ΣΣΣ·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κράτος δικαίου αποτελεί θεμελιώδη αξία στην οποία εδράζεται η ΕΕ και η οποία βρίσκεται στο επίκεντρο τόσο της διαδικασίας διεύρυνσης όσο και της διαδικασίας σταθεροποίησης και σύνδεσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των σημαντικών προκλήσεων που απομένουν τόσο στον τομέα αυτόν – διασφαλίζοντας ανεξάρτητη, αμερόληπτη, υπεύθυνη και αποτελεσματική δικαστική εξουσία – όσο και στον τομέα καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και στον τομέα της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία έχει επικυρώσει όλες τις θεμελιώδεις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, μεταξύ των οποίων ιδίως τη Σύμβαση του 1948 περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος (αριθ. 87), τη Σύμβαση του 1949 για το δικαίωμα συλλογικής οργάνωσης και διαπραγμάτευσης (αριθ. 98) και τη Σύμβαση του 1930 για την καταναγκαστική εργασία (αριθ. 29)·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης εξακολουθεί να προκαλεί σοβαρές ανησυχίες που πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα, με αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία επωφελείται από την προενταξιακή βοήθεια στο

πλαίσιο του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ), με ενδεικτικό συνολικό προϋπολογισμό ύψους 1,5 δισεκατομμυρίου EUR για την περίοδο 2014-2020· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη ενδεικτική πρόβλεψη του ΜΠΒ ΙΙ για τη Σερβία για την περίοδο 2018-2020 ανέρχεται σε 728 εκατομμύρια EUR· λαμβάνοντας υπόψη ότι στη Σερβία έχει χορηγηθεί ενδιάμεση επιβράβευση επιδόσεων·

1. χαιρετίζει τη συνεχή προσήλωση της Σερβίας στην πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση· καλεί τη Σερβία, με την υποστήριξη της Επιτροπής, να προωθήσει ενεργά την εν λόγω στρατηγική απόφαση στον σερβικό λαό και να αυξήσει περαιτέρω την έγκαιρη και διαφανή πληροφόρηση και την προβολή της ΕΕ και των έργων και προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από αυτήν·
2. υπογραμμίζει ότι η αυστηρή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και των πολιτικών αποτελεί βασικό δείκτη μιας επιτυχούς διαδικασίας προσχώρησης· καλεί τη Σερβία να βελτιώσει τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της νέας νομοθεσίας και των πολιτικών· χαιρετίζει την έγκριση της τρίτης αναθεώρησης του εθνικού προγράμματος για την υιοθέτηση του ενωσιακού κεκτημένου και προειδοποιεί για τις συνέπειες της ανεπαρκούς μεταφοράς σημαντικών νόμων της ΕΕ σε εναρμόνιση με το κεκτημένο· χαιρετίζει την εκτίμηση της Επιτροπής, όπως παρατίθεται στην ανακοίνωση με τίτλο «Μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης και ενισχυμένη δέσμευση της ΕΕ στα Δυτικά Βαλκάνια», σύμφωνα με την οποία, με ισχυρή πολιτική βούληση, με πραγματικές και βιώσιμες μεταρρυθμίσεις και με οριστικές λύσεις στις διαφορές με τους γείτονες, η Σερβία θα μπορούσε να γίνει μέλος της ΕΕ· καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή, εφόσον κάτι τέτοιο δικαιολογείται από την απαραίτητη πρόοδο, ιδίως όσον αφορά τον θεμελιώδη τομέα του κράτους δικαίου, να υποστηρίξουν την έναρξη των κεφαλαίων που έχουν καταρτισθεί από τεχνική άποψη και να επιταχύνουν τη συνολική διαδικασία των ενταξιακών διαπραγματεύσεων·
3. επικροτεί την επιτυχή περάτωση της διαδικασίας προγραμματισμού του ΜΠΒ 2018 και την υπογραφή της συμφωνίας χρηματοδότησης για το IPARD ΙΙ· καλεί την Επιτροπή, όταν σχεδιάσει τον νέο μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ), να συμπεριλάβει επαρκείς διατάξεις για την ενδεχόμενη προσχώρηση της Σερβίας στην ΕΕ·
4. χαιρετίζει την πρόοδο που έχει σημειώσει η Σερβία ως προς την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς, τη διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης και τη διατήρηση της μακροοικονομικής και νομισματικής σταθερότητας· τονίζει ότι η Σερβία έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο στην αντιμετώπιση ορισμένων αδυναμιών πολιτικής που αποτέλεσαν πρόβλημα στο παρελθόν, ιδίως μέσω της δημοσιονομικής εξυγίανσης· τονίζει ωστόσο ότι η ανεργία, η διαρροή εγκεφάλων και η έλλειψη οικονομικής δραστηριότητας εξακολουθούν να είναι υψηλά· καλεί τη Σερβία να καταρτίσει ένα βιώσιμο σχέδιο για το μέλλον των κρατικών επιχειρήσεων· τονίζει την τεράστια σημασία που έχουν για την οικονομία της Σερβίας οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και ζητά μεγαλύτερη διαφάνεια και λιγότερη γραφειοκρατία στο επιχειρηματικό περιβάλλον· στηρίζει την ένταξη της Σερβίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ)·
5. εκφράζει την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη ανεργία και υπογραμμίζει τη σημασία της κατάρτισης και της ανάπτυξης επιχειρηματικών δεξιοτήτων στους νέους· καλεί τη

Σερβία να βελτιώσει τη θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας· καλεί τη Σερβία να ενισχύσει τον τριμερή διάλογο· ζητεί να τροποποιηθούν ο Νόμος για τις εισφορές υπέρ της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης και ο Νόμος για την ασφάλιση υγείας έτσι ώστε να αποφευχθούν διακρίσεις σε βάρος των μικρών γεωργικών παραγωγών;

6. σημειώνει την πραγματοποίηση προεδρικών εκλογών στις 2 Απριλίου 2017· χαιρετίζει τον γενικό τρόπο διεξαγωγής των εκλογών και καλεί τις αρχές να εξασφαλίσουν την εφαρμογή διεθνών προτύπων· καλεί τις αρχές να λάβουν πλήρως υπόψη και να εφαρμόσουν τις συστάσεις της αποστολής παρακολούθησης των εκλογών του ΟΑΣΕ/ΓΔΘΑΔ, ιδίως προκειμένου να εξασφαλιστούν ίσοι όροι κατά την προεκλογική περίοδο και να συμμετάσχουν σε διάλογο με ανεξάρτητες εγχώριες αποστολές παρακολούθησης των εκλογών· καλεί τις αρχές να διερευνήσουν δεόντως τις καταγγελίες για παρατυπίες, βία και εκφοβισμό που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια προηγούμενων εκλογικών διαδικασιών· επισημαίνει με ανησυχία την αδιαφάνεια που χαρακτηρίζει τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και των προεκλογικών εκστρατειών· τονίζει ότι η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια και να συμμορφώνεται με τα διεθνή πρότυπα·
7. καλεί τη Σερβία να ενισχύσει την εναρμόνισή της με την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής της σχετικά με τη Ρωσία, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών· επικροτεί τη σημαντική συμβολή και τη συνεχή συμμετοχή της Σερβίας σε διάφορες αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) της ΕΕ (EUTM Μάλι, EUTM Σομαλία, EU-NAVFOR-Αταλάντη, EUTM Κεντροαφρικανική Δημοκρατία) λαμβάνοντας έτσι μέρος σε 4 από τις 6 αποστολές ή στρατιωτικές επιχειρήσεις που διεξάγονται επί του παρόντος από την Ένωση· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη στρατιωτική συνεργασία της Σερβίας με τη Ρωσία και τη Λευκορωσία·
8. συγχαίρει τη Σερβία για την εποικοδομητική προσέγγιση στη διαχείριση των συνεπειών της μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης, καθώς και για τις σημαντικές προσπάθειες που κατέβαλε η χώρα για την παροχή στέγης και ανθρωπιστικής βοήθειας, κυρίως με την υποστήριξη της ΕΕ· επικροτεί την έγκριση του νέου νόμου περί ασύλου, του νόμου περί αλλοδαπών και του νόμου περί συνοριακού ελέγχου από τη Σερβία· παροτρύνει τη Σερβία να ευθυγραμμίσει προοδευτικά την πολιτική θεωρήσεών της με την αντίστοιχη πολιτική της ΕΕ· επισημαίνει με ανησυχία ότι η μη εναρμονισμένη πολιτική θεωρήσεων της Σερβίας άνοιξε τη δυνατότητα παράνομης μετανάστευσης και παράνομης διακίνησης ανθρώπων προς τις χώρες της ΕΕ, καθώς και προς γειτονικές χώρες εκτός ΕΕ· παροτρύνει τη Σερβία να εφαρμόσει έναν σταθερό μηχανισμό για τους παράτυπους μετανάστες, που να είναι σύμφωνος με το κοινοτικό κεκτημένο και να βελτιώσει περαιτέρω την ικανότητά της να αντιμετωπίζει τις ανάγκες των ασυνόδευτων ανηλίκων· καλεί τη Σερβία να βρει μια βιώσιμη λύση για τους πρόσφυγες από γειτονικές χώρες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις στεγαστικές τους ανάγκες και την πρόσβασή τους στην εργασία και την εκπαίδευση·

Κράτος δικαίου

9. παροτρύνει τη Σερβία να εντείνει τις μεταρρυθμιστικές της προσπάθειες στον τομέα του κράτους δικαίου, και ειδικότερα να διασφαλίσει την ανεξαρτησία και την

αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος· τονίζει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση αποτελεσματικών μεταρρυθμίσεων στον τομέα αυτό· σημειώνει ότι, ενώ έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος όσον αφορά τη μείωση των καθυστερήσεων στις παλαιές υποθέσεις επιβολής, και τη θέσπιση μέτρων για την εναρμόνιση της δικανικής πρακτικής, η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης στη Σερβία δεν είναι πλήρως εξασφαλισμένη και το περιθώριο άσκησης πολιτικής επιρροής στο δικαστικό σύστημα εξακολουθεί να προκαλεί προβληματισμό· καλεί τη Σερβία να ενισχύσει τη λογοδοσία, την αμεροληψία, τον επαγγελματισμό και την συνολική αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος και να δημιουργήσει ένα σύστημα δωρεάν νομικής συνδρομής διασφαλίζοντας ευρύ φάσμα φορέων παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής· ζητεί την εφαρμογή όλων των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων·

10. επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να ενταθεί η καταπολέμηση της διαφθοράς και προτρέπει τη Σερβία να καταδείξει τη σαφή της δέσμευση για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού· χαιρετίζει την εφαρμογή του νόμου περί οργάνωσης και δικαιοδοσίας των εθνικών αρχών για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της τρομοκρατίας και της διαφθοράς· χαιρετίζει την έγκριση των τροποποιήσεων που έγιναν στο τμήμα του ποινικού κώδικα της χώρας που αφορά τα οικονομικά εγκλήματα και ενθαρρύνει τη Σερβία να τις εφαρμόσει στο ακέραιο, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης σχετικά με την κατάχρηση εξουσίας, έτσι ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε ατασθαλία· ζητά να συνεχιστεί η υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση της διαφθοράς· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς τη Σερβία για ταχεία θέσπιση ενός νέου νόμου για την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Διαφθοράς, με σκοπό τη βελτίωση του σχεδιασμού, του συντονισμού και της παρακολούθησης της εφαρμογής της νέας και υφιστάμενης νομοθεσίας και των νέων και υφιστάμενων πολιτικών· τονίζει ότι έχει καίρια σημασία να λάβει και να διατηρήσει η Υπηρεσία τους ανθρώπινους και τους οικονομικούς πόρους που χρειάζεται για να εκπληρώσει την εντολή της με ανεξάρτητο τρόπο· τονίζει ότι τα μέλη της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Διαφθοράς πρέπει να εκλέγονται σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων ή πολιτικών πεποιθήσεων· καλεί τις αρχές να καλύψουν όλες τις ανοικτές θέσεις στην Υπηρεσία· καλεί τη Σερβία να βελτιώσει περαιτέρω το ιστορικό των επιδόσεων της όσον αφορά τις έρευνες, τις διώξεις και τις καταδικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου και να δημοσιεύει στατιστικά στοιχεία σε τακτική βάση σχετικά με τα αποτελέσματα των ερευνών σε όλες τις υποθέσεις διαφθοράς δημόσιων υπαλλήλων·
11. καλεί τις σερβικές αρχές να εφαρμόσουν τις συστάσεις της ομάδας των κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO)· καλεί το σερβικό κοινοβούλιο να επιληφθεί ιδίως των συστάσεων που αφορούν την πρόληψη της διαφθοράς και των συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και να υιοθετήσει τον Κώδικα Δεοντολογίας·
12. αναγνωρίζει ότι έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος όσον αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος και επικροτεί τον ενεργό ρόλο της Σερβίας στη διεθνή και περιφερειακή αστυνομική και δικαστική συνεργασία· καλεί τη Σερβία να επιδείξει περαιτέρω προσήλωσή και να επιτύχει απτά αποτελέσματα σε αυτόν τον αγώνα, ιδίως μέσω ενός πειστικού ιστορικού ερευνών, διώξεων και καταδικών σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της

παράνομης διακίνησης μεταναστών από τη Σερβία προς την ΕΕ και προς τρίτες χώρες, των δολοφονιών που συνδέονται με την εγκληματικότητα, του κυβερνοεγκλήματος, των χρηματοοικονομικών ροών που στηρίζουν τρομοκρατικές δραστηριότητες και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· καλεί τη Σερβία να συνεχίσει με την πλήρη υλοποίηση του σχεδίου δράσης που συμφωνήθηκε με την ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης (FATF)· επιστρά την προσοχή στον αυξανόμενο αριθμό εγκληματικών επιθέσεων και ζητεί την επίλυσή τους μέσω της πλήρους συνεργασίας με τις δικαστικές αρχές·

Δημοκρατία, κοινωνικός διάλογος, συνδικαλιστικά δικαιώματα και εργασιακές σχέσεις

13. τονίζει ότι το σερβικό κοινοβούλιο εξακολουθεί να μην ασκεί αποτελεσματική εποπτεία της εκτελεστικής εξουσίας, και ότι η διαφάνεια, η απουσία αποκλεισμών και η ποιότητα της νομοθετικής διαδικασίας πρέπει να βελτιωθούν περαιτέρω· εκφράζει την ικανοποίησή του για την μείωση της χρήσης της διαδικασίας κατεπίγοντος για τη θέσπιση νομοθεσίας· τονίζει, ωστόσο, ότι η ακόμη συχνή χρήση της διαδικασίας κατεπίγοντος υπονομεύει τον κοινοβουλευτικό και τον δημόσιο έλεγχο· τονίζει ότι πρέπει να αποφεύγονται ενέργειες που περιορίζουν τη δυνατότητα του σερβικού Κοινοβουλίου να διεξάγει ουσιαστική συζήτηση και έλεγχο της νομοθεσίας· τονίζει τη σημασία του έργου της αντιπολίτευσης σε μια δημοκρατία και υπογραμμίζει ότι οι πολιτικοί του δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε συκοφαντία και δυσφήμιση· εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι ορισμένοι πολιτικοί καταχρώνται τον δημόσιο λόγο για να τροφοδοτήσουν την αύξηση του ριζοσπαστισμού· ζητεί πρόσθετα μέτρα για να διασφαλιστεί ο διακομματικός διάλογος και η αποτελεσματική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών· καλεί το σερβικό Κοινοβούλιο να επανεξετάσει την πρακτική της κωλυσιεργίας και κατά πόσο αυτή καταπνίγει τη δημοκρατική συζήτηση· χαιρετίζει τις συνεχιζόμενες προσπάθειες του σερβικού Κοινοβουλίου για βελτίωση της διαφάνειας μέσω συζητήσεων σχετικά με τις διαπραγματευτικές θέσεις της Σερβίας για τα κεφάλαια της προσχώρησης στην ΕΕ, και μέσω ανταλλαγής απόψεων με την κεντρική διαπραγματευτική ομάδα και με την Εθνική Συνέλευση για την Ευρωπαϊκή Ένωση· τονίζει ότι ο ρόλος των ανεξάρτητων ρυθμιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων του Διαμεσολαβητή της χώρας, της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Διαφθοράς, της Εθνικής Ελεγκτικής Αρχής, του Επιτρόπου Πληροφοριών Δημόσιας Σημασίας και Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα πρέπει να αναγνωρισθεί πλήρως και να υποστηριχθεί· καλεί το σερβικό κοινοβούλιο να ασχοληθεί με την εφαρμογή των πορισμάτων και των συστάσεων των ανεξάρτητων ρυθμιστικών φορέων, ιδίως του Διαμεσολαβητή· υπενθυμίζει ότι ένας από τους πυλώνες του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου είναι ο κοινωνικός διάλογος και ότι τακτική διαβούλευση μεταξύ της κυβέρνησης και των κοινωνικών εταίρων είναι ουσιαστικής σημασίας για την πρόληψη των κοινωνικών εντάσεων και συγκρούσεων· υπογραμμίζει ότι είναι ουσιώδες για τον κοινωνικό διάλογο να υπερβαίνει την απλή ανταλλαγή πληροφοριών, ενώ θα πρέπει να προηγείται διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη πριν από τη συζήτηση σημαντικών νόμων στο κοινοβούλιο.
14. χαιρετίζει την παρουσίαση του σχεδίου συνταγματικής μεταρρύθμισης του συστήματος απονομής δικαιοσύνης της χώρας που υποβλήθηκε στην Επιτροπή της Βενετίας για γνωμοδότηση· τονίζει τη σημασία της πλήρους εφαρμογής των συστάσεων της Επιτροπής της Βενετίας· ενθαρρύνει τις σερβικές αρχές να συμμετάσχουν σε έναν ουσιαστικό δημόσιο διάλογο χωρίς αποκλεισμούς, ο οποίος θα διεξαχθεί με

εποικοδομητικό τρόπο, προκειμένου να ενημερωθούν οι πολίτες της χώρας για τη διαδικασία της συνταγματικής μεταρρύθμισης· ζητεί σφαιρική δημόσια διαβούλευση πριν υποβληθεί τελικό σχέδιο στο Σερβικό Κοινοβούλιο·

15. επισημαίνει την πρόοδο που έχει σημειώσει η Σερβία στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, ιδίως με τη θέσπιση πολλών νέων νόμων για τους μισθούς του δημόσιου τομέα και τις εργασιακές σχέσεις, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους μισθούς στις αυτόνομες επαρχίες, και σχετικά με την εθνική ακαδημία εκπαίδευσης· τονίζει ότι η πολιτική επιρροή που ασκείται στους διορισμούς ανώτερων διευθυντικών στελεχών παραμένει ζήτημα που προκαλεί ανησυχία· καλεί τη Σερβία να τροποποιήσει τη νομοθεσία περί δημόσιας διοίκησης ώστε να διασφαλιστεί η ουδετερότητα της δημόσιας διοίκησης· επισημαίνει ότι η ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα είναι σημαντική για την επιτυχή υλοποίηση βασικών μεταρρυθμίσεων· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημιουργία Υπουργείου Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, που ενσωματώνει τις δομές του πρώην Γραφείου ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης της Σερβίας, το οποίο συνεχίζει να παρέχει πολιτική καθοδήγηση για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση·

Ανθρώπινα δικαιώματα

16. υπογραμμίζει ότι το νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υφίσταται· τονίζει ότι απαιτείται η συνεπής και αποτελεσματική εφαρμογή του σε ολόκληρη τη χώρα· καλεί τη Σερβία να εγκρίνει τον νέο νόμο για την προστασία των δεδομένων και να εξασφαλίσει την πλήρη συμφωνία του με τα πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ· επισημαίνει ότι απαιτούνται περαιτέρω συνεχείς προσπάθειες για τη βελτίωση της κατάστασης των ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, των ατόμων με αναπηρία, των ατόμων με HIV/AIDS και των ΛΟΑΔΜ· καταδικάζει το συνεχιζόμενο φαινόμενο των εγκλημάτων μίσους εναντίον των Ρομά και των ΛΟΑΔΜ· καλεί τη Σερβία να συνεχίσει ενεργά τις έρευνες, τις διώξεις και τις καταδίκες για εγκλήματα μίσους· καλεί τις σερβικές αρχές να προωθήσουν κλίμα ανεκτικότητας και να καταδικάσουν όλες τις μορφές ρητορικής μίσους, δημόσιας επιδοκιμασίας και άρνησης της γενοκτονίας, των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας και των εγκλημάτων πολέμου·
17. καλεί τη Σερβία να ενισχύσει τον ρόλο και την ικανότητα των αρχών της όσον αφορά την προστασία των ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των παιδιών και των ατόμων με αναπηρίες, και να εξασφαλίσει καλύτερη συνεργασία μεταξύ της αστυνομίας, των εισαγγελέων και των κοινωνικών υπηρεσιών ως προς αυτό το θέμα· εκφράζει την ικανοποίησή του για την κύρωση της σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από τη Σερβία και για τις πρόσφατες εξελίξεις όσον αφορά τα μέτρα για την προστασία των παιδιών από τη βία, συμπεριλαμβανομένης της ανακοίνωσης της κυβέρνησης σχετικά με τη δημιουργία Διαμεσολαβητή για τα παιδιά, και καλεί τις αρχές να παρακολουθούν το αποτέλεσμα της νομοθεσίας και άλλων μέτρων· υπογραμμίζει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και παροτρύνει την κυβέρνηση να θεσπίσει εθνική στρατηγική για τα άτομα με αναπηρία·
18. ενθαρρύνει ένθερμα τις σερβικές αρχές να επιτείνουν τις προσπάθειές τους για τη

βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης και των μέσων ενημέρωσης· χαιρετίζει τη σύσταση της νέας ομάδας εργασίας ειδικά για τη χάραξη του σχεδίου στρατηγικής για τα ΜΜΕ· τονίζει ότι οι απειλές, η βία και ο εκφοβισμός σε βάρος δημοσιογράφων και μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της διοικητικής παρενόχλησης και του εκφοβισμού μέσω δικαστικών διαδικασιών, εξακολουθούν να αποτελούν ζήτημα που γεννά ανησυχία· καλεί τους αξιωματούχους να καταδικάζουν σταθερά δημοσίως κάθε μορφή εκφοβισμού δημοσιογράφων και να απέχουν από παρεμβάσεις στις δραστηριότητες των μέσων ενημέρωσης και των δημοσιογράφων, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο των εκλογών· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι, παρόλο που πολλές υποθέσεις έχουν διαλευκανθεί και ότι έχουν απαγγελθεί ορισμένες κατηγορίες για ποινικά αδικήματα, οι καταδίκες εξακολουθούν να είναι σπάνιες· επικροτεί την προσπάθεια της μόνιμης ομάδας εργασίας που συγκροτήθηκε μέσω της Συμφωνίας για συνεργασία και μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας των δημοσιογράφων και καλεί τις αρχές να επιδείξουν την πλήρη δέσμευσή τους να διερευνήσουν όλες τις περιπτώσεις επιθέσεων κατά δημοσιογράφων και μέσων ενημέρωσης και να ασκήσουν διώξεις· ζητεί την πλήρη εφαρμογή των νόμων για τα μέσα ενημέρωσης και την ενίσχυση της ανεξαρτησίας του ρυθμιστικού φορέα για τα ηλεκτρονικά μέσα· χαιρετίζει τις ανανεωμένες προσπάθειες για υιοθέτηση μιας στρατηγικής για τα μέσα ενημέρωσης που να δημιουργεί ένα πλουραλιστικό περιβάλλον μέσων ενημέρωσης, και τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία μιας διαφανούς και χωρίς αποκλεισμούς διαβούλευση με τους συμφεροντούχους· υπογραμμίζει την ανάγκη για πλήρη διαφάνεια όσον αφορά την ιδιοκτησία και τη χρηματοδότηση των μέσων ενημέρωσης· ζητεί την υιοθέτηση πολιτικών που θα προστατεύουν τα μέσα ενημέρωσης και τα προγράμματα στις γλώσσες των εθνικών μειονοτήτων που ζουν στη Σερβία·

19. καλεί τις αρχές της Σερβίας να ενισχύσουν τη συνεργασία με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων γυναικών και ομάδων προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των οποίων ο ρόλος είναι βασικός για την εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατίας· καταδικάζει τις αρνητικές εκστρατείες και τους περιορισμούς κατά ορισμένων ΟΚΠ· ζητεί την υιοθέτηση μιας εθνικής στρατηγικής και ενός σχετικού σχεδίου δράσης με στόχο τη ρύθμιση του περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργούν οι ΟΚΠ· πιστεύει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η συστηματική συνεργασία μεταξύ της κυβέρνησης και της κοινωνίας των πολιτών και ζητεί αυξημένη προσοχή κατά τη σύνταξη και την εφαρμογή νομοθεσίας σε τομείς που επηρεάζουν την κοινωνία των πολιτών·

Σεβασμός και προστασία των μειονοτήτων

20. επικροτεί την έγκριση ενός σχεδίου δράσης για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των εθνικών μειονοτήτων και την έκδοση διατάγματος για την ίδρυση ταμείου για τις εθνικές μειονότητες· καλεί τη σερβική κυβέρνηση να εφαρμόσει πλήρως όλες τις διεθνείς συνθήκες σχετικά με τα δικαιώματα των μειονοτήτων· τονίζει ότι η πρόοδος στον τομέα της προάσπισης των δικαιωμάτων των εθνικών μειονοτήτων δεν είναι ικανοποιητική και ζητεί την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου δράσης και βελτίωση του συντονισμού και της συμμετοχής των συμφεροντούχων, συμπεριλαμβανομένων γειτονικών χωρών για ανάγκες μεταφορών και επικοινωνιών· σημειώνει ότι το ταμείο για τις εθνικές μειονότητες λειτουργεί και ότι η χρηματοδότησή του έχει αυξηθεί· επικροτεί την έγκριση νόμων καίριας σημασίας για το πλαίσιο των δικαιωμάτων των

μειονοτήτων· καλεί εκ νέου τη Σερβία να εξασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των μειονοτήτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εκπαίδευση, τη χρήση των γλωσσών, την εκπροσώπηση στη δημόσια διοίκηση και την απρόσκοπτη πρόσβαση στα μέσα ενημέρωσης και τις θρησκευτικές τελετές σε μειονοτικές γλώσσες· αναγνωρίζει την ενεργό συμμετοχή των εθνικών μειονοτήτων της χώρας στις εκλογικές διαδικασίες και ζητεί την υιοθέτηση πολιτικών που θα εγγυώνται τη δίκαιη πολιτική τους εκπροσώπηση στη σερβική εθνοσυνέλευση· ζητεί την πλήρη εφαρμογή του δικαιώματος για την έγκαιρη ληξιαρχική καταχώριση των γεννήσεων· τονίζει ότι η προαγωγή και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των εθνικών μειονοτήτων, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη στην ΕΕ·

21. επισημαίνει ότι η πολιτισμική πολυμορφία της Βοϊβοδίνας συμβάλλει στην ταυτότητα της Σερβίας· τονίζει ότι η αυτονομία της Βοϊβοδίνας πρέπει να διαφυλαχθεί και ότι θα πρέπει να εγκριθεί χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση ο νόμος σχετικά με τους πόρους της Βοϊβοδίνας, όπως ορίζει το Σύνταγμα·
22. χαιρετίζει την έγκριση της νέας στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη των Ρομά για την περίοδο 2016-2025, μαζί με σχέδιο δράσης που καλύπτει την εκπαίδευση, την υγεία, τη στέγαση και την απασχόληση· χαιρετίζει την αναγνώριση της στρατηγικής ότι οι γυναίκες Ρομά αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες διακρίσεις· παροτρύνει τη Σερβία να θέσει σαφείς στόχους και δείκτες για να παρακολουθεί την υλοποίηση της νέας στρατηγικής· εκφράζει την ανησυχία του για το υψηλό ποσοστό κοριτσιών Ρομά που εγκαταλείπουν το σχολείο· επισημαίνει ότι η πλειοψηφία των Ρομά βιώνει κοινωνικό αποκλεισμό και αντιμετωπίζει συστηματικές παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους· ζητεί την πλήρη υλοποίηση της νέας στρατηγικής για την ένταξη των Ρομά και του σχεδίου δράσης· επισημαίνει τη σημασία της χάραξης πολιτικών που θα καταπολεμήσουν τις διακρίσεις κατά των Ρομά και τον αντιτσιγγανισμό· ζητεί την προώθηση της ουσιαστικής δημόσιας και πολιτικής συμμετοχής των Ρομά σε όλα τα επίπεδα·

Περιφερειακή συνεργασία και σχέσεις καλής γειτονίας

23. επικροτεί το γεγονός ότι η Σερβία παραμένει προσηλωμένη σε εποικοδομητικές διμερείς σχέσεις με άλλες υποψήφιες χώρες και γειτονικά κράτη μέλη της ΕΕ· χαιρετίζει το γεγονός ότι η Σερβία διατηρεί τη συμμετοχή της σε πρωτοβουλίες περιφερειακής συνεργασίας, όπως η Διαδικασία για τη συνεργασία στη νοτιοανατολική Ευρώπη, το Συμβούλιο Περιφερειακής Συνεργασίας, η Συμφωνία Ελεύθερων Συναλλαγών της Κεντρικής Ευρώπης (CEFTA), η Πρωτοβουλία Αδριατικής-Ιονίου, οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη (EUSDR), η στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή της Αδριατικής Θάλασσας και του Ιονίου Πελάγους (EUSAIR), η διαδικασία Brdo-Brijuni, η πρωτοβουλία εξαμερούς συνεργασίας στα Δυτικά Βαλκάνια και το θεματολόγιό της για τη συνδεσιμότητα, και η Διαδικασία του Βερολίνου· χαιρετίζει τα αποτελέσματα της διαδικασίας Εξαμερούς συνεργασίας στα Δυτικά Βαλκάνια μέχρι στιγμής και ζητεί την περαιτέρω ανάπτυξη του Περιφερειακού Οικονομικού Χώρου (ΠΟΧ)· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς τη Σερβία να εφαρμόσει τα μεταρρυθμιστικά μέτρα για τη συνδεσιμότητα που συνδέονται με το θεματολόγιο συνδεσιμότητας· χαιρετίζει τις προσπάθειες της Σερβίας να δώσει προτεραιότητα στις επενδύσεις σε υποδομές και υπογραμμίζει τη σημασία της αυξημένης συνδεσιμότητας στην περιοχή· σημειώνει ότι πρέπει να γίνουν μεγαλύτερες

προσπάθειες για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των παραμεθόριων περιοχών προκειμένου να αποφευχθεί η ερήμωσή τους· υποστηρίζει την πρόταση για τη μείωση των τελών περιαγωγής στα Δυτικά Βαλκάνια· υπογραμμίζει ότι οι εκκρεμείς διμερείς διαφορές δεν θα πρέπει να επηρεάσουν δυσμενώς την ενταξιακή διαδικασία· υποστηρίζει σθεναρά τη δέσμευση των εταίρων των Δυτικών Βαλκανίων να συνεχίσουν την ενίσχυση των σχέσεων καλής γειτονίας, της περιφερειακής σταθερότητας και της αμοιβαίας συνεργασίας· υπενθυμίζει ότι η ΕΕ είναι αποφασισμένη να ενισχύσει και να εντείνει τη δέσμευσή της για την υποστήριξη του μετασχηματισμού της περιοχής·

24. επικροτεί την έγκριση εθνικής στρατηγικής για τη διερεύνηση και τη δίωξη των εγκλημάτων πολέμου· σημειώνει την έγκριση εισαγγελικής στρατηγικής για τη διερεύνηση και δίωξη των εγκλημάτων πολέμου και παροτρύνει τη Σερβία να φέρει εις πέρας όλες τις προβλεπόμενες δραστηριότητες· χαιρετίζει το διορισμό νέου εισαγγελέα αρμόδιου για εγκλήματα πολέμου τον Μάιο του 2017· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για την εφαρμογή αυτής της στρατηγικής, ειδικότερα μέσω της επίσπευσης των διώξεων, καθώς και για υιοθέτηση μιας επιχειρησιακής εισαγγελικής στρατηγικής· καλεί τη Σερβία να διερευνήσει αποτελεσματικά όλες τις υποθέσεις εγκλημάτων πολέμου, ιδίως τις προβεβλημένες, και να συνεργαστεί με τους περιφερειακούς εταίρους της σε αυτές τις υποθέσεις· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπραγματεύσεων ΕΕ-Σερβίας· ζητεί επιμόνως από τις αρχές να συνεχίσουν να εργάζονται για το πρόβλημα των αγνοουμένων από τους πολέμους της δεκαετίας του 1990· καλεί τη Σερβία να συνεργασθεί πλήρως με τον υφιστάμενο εναπομείναντα μηχανισμό για τα διεθνή ποινικά δικαστήρια· παροτρύνει τις σερβικές αρχές να συνεχίσουν να εργάζονται για το ζήτημα της τύχης των αγνοουμένων, καθώς και να ανοίξουν τα κρατικά αρχεία που σχετίζονται με την περίοδο του πολέμου· παροτρύνει τη Σερβία να καταρτίσει ένα σχέδιο αποζημιώσεων για τα θύματα και τις οικογένειές τους· επαναλαμβάνει τη στήριξή του υπέρ της πρωτοβουλίας θέσπισης περιφερειακής επιτροπής για τη διαπίστωση πραγματικών περιστατικών εγκλημάτων πολέμου και άλλων σοβαρών παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην επικράτεια της πρώην Γιουγκοσλαβίας· υπογραμμίζει τη σημασία του έργου που έχει επιτελέσει το Γραφείο Περιφερειακής Συνεργασίας των Νέων (RYCO) και τα τοπικά παραρτήματά του για την προώθηση της συμφιλίωσης μεταξύ των νέων· ζητεί περαιτέρω τροποποιήσεις στον νόμο για την επιστροφή περιουσιακών στοιχείων και τονίζει τη σημασία της ίσης μεταχείρισης των ατόμων που ζητούν την επιστροφή των περιουσιακών τους στοιχείων σε σύγκριση με άλλους δικαιούχους, ιδιαίτερα στον τομέα της καταγραφής της δημόσιας περιουσίας·
25. επικροτεί τη συνεχιζόμενη δέσμευση της Σερβίας στο πλαίσιο της διαδικασίας εξομάλυνσης των σχέσεων με το Κοσσυφοπέδιο, καθώς και τη δέσμευσή της για την εφαρμογή των συμφωνιών που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου που διεξήχθη υπό την αιγίδα της ΕΕ· χαιρετίζει το γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Σερβίας έχει δρομολογήσει εσωτερικό διάλογο για το Κοσσυφοπέδιο· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για πλήρη εφαρμογή, καλή τη πίστει και έγκαιρα, όλων των συμφωνιών που έχουν ήδη επιτευχθεί, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για την ενέργεια, και ενθαρρύνει και τις δύο πλευρές να συνεχίσουν αποφασιστικά τη διαδικασία εξομάλυνσης· τονίζει τη σημασία της δημιουργίας μιας ένωσης/κοινότητας των δημοτικών αρχών με σερβική πλειοψηφία· τονίζει ότι πρέπει να επιταχυνθούν οι εργασίες για μια νέα φάση του διαλόγου με σκοπό τη σφαιρική εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ της Σερβίας και του

Κοσσυφοπεδίου, η οποία θα καθοριστεί σε μια νομικά δεσμευτική συμφωνία· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την ΕΥΕΔ να προβεί σε αξιολόγηση των επιδόσεων των πλευρών όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους· καταδικάζει απερίφραστα τη δολοφονία του πολιτικού της σερβικής κοινότητας του Κοσσυφοπεδίου Oliver Ivanović και τονίζει την ανάγκη για πραγματική συνεργασία μεταξύ Κοσοβάρων και Σέρβων ανακριτών και για διεθνή υποστήριξη, προκειμένου οι δράστες της δολοφονίας να οδηγηθούν ενώπιον της δικαιοσύνης·

26. σημειώνει την εν εξελίξει συζήτηση σχετικά με τις πιθανές προσαρμογές των συνόρων μεταξύ Σερβίας και Κοσσυφοπεδίου, συμπεριλαμβανομένων των ανταλλαγών εδαφών· υπογραμμίζει την πολυεθνική φύση τόσο του Κοσσυφοπεδίου όσο και της Σερβίας και τονίζει ότι στην εν λόγω περιοχή ο στόχος δεν πρέπει να είναι η δημιουργία εθνικά ομογενών κρατών· υποστηρίζει τον διάλογο που διευκολύνεται από την ΕΕ ως το πλαίσιο για την επίτευξη συνολικής συμφωνίας διευθετήσεως μεταξύ της Σερβίας και του Κοσσυφοπεδίου· θεωρεί ότι κάθε συμφωνία μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνο εάν συμφωνούν και τα δύο μέρη, εάν μεριμνά για τη συνολική σταθερότητα στην περιοχή και εάν συμφωνεί με το διεθνές δίκαιο·
27. εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με τις επανειλημμένες δηλώσεις υψηλόβαθμων πολιτικών που αμφισβητούν την εδαφική ακεραιότητα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και καταδικάζει κάθε μορφή εθνικιστικής ρητορικής που έχει στόχο την ενθάρρυνση της διάσπασής της·

Ενέργεια και μεταφορές

28. καλεί τη Σερβία να εφαρμόσει πλήρως τα μεταρρυθμιστικά μέτρα όσον αφορά τη συνδεσιμότητα στον τομέα της ενέργειας· ενθαρρύνει τη Σερβία να αναπτύξει τον ανταγωνισμό στην αγορά φυσικού αερίου και να εκπληρώσει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις όσον αφορά τον πλήρη διαχωρισμό που προβλέπεται από την τρίτη δέσμη μέτρων για την ενέργεια· καλεί τη Σερβία να αναπτύξει την ενεργειακή πολιτική της προκειμένου να μειώσει την εξάρτησή της από την εισαγωγή ρωσικού φυσικού αερίου· χαιρετίζει τις προσπάθειες της χώρας για την προώθηση των επενδύσεων στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· υπενθυμίζει ότι η νομοθεσία περί αποδοτικής χρήσης της ενέργειας δεν συνάδει πλήρως με τις αντίστοιχες οδηγίες της ΕΕ· καλεί τη Σερβία να διαφοροποιήσει τις ενεργειακές πηγές της προς άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
29. χαιρετίζει την κοινή δέσμευση που υπογράφηκε από τη Σερβία και τη Βουλγαρία στις 17 Μαΐου 2018, με την ευκαιρία της συνόδου κορυφής των ηγετών των Δυτικών Βαλκανίων στη Σόφια, για την κατασκευή της διασύνδεσης φυσικού αερίου μεταξύ των δύο χωρών και την έγκριση της δέσμης μέτρων του ΜΠΒ 2018 η οποία περιλαμβάνει τον «Αυτοκινητόδρομο της ειρήνης Nis-Merdare-Pristina», ένα έργο υποδομής στρατηγικής σημασίας που θα διευκολύνει τη συγκοινωνιακή σύνδεση μεταξύ της κεντρικής Σερβίας και του Κοσσυφοπεδίου και έχει συμβολική σημασία για τις σχέσεις στην περιοχή·
30. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του σχετικά με το ανησυχητικό επίπεδο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη Σερβία, εξαιτίας της οποίας, σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, το 2016 περίπου 6 500 άνθρωποι πέθαναν από αναπνευστικές

ασθένειες· καλεί, σε αυτό το πλαίσιο, τις σερβικές αρχές, να θεσπίσουν τα απαραίτητα βραχυπρόθεσμα μέτρα για να αντιμετωπίσουν αυτήν την κατάσταση και να μεταρρυθμίσουν αποτελεσματικά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες πολιτικές συγκοινωνιών και κινητικότητας στις μεγάλες πόλεις·

◦

◦ ◦

31. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και στην κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Σερβίας.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	9.10.2018
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 49 -: 3 0: 6
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Michèle Alliot-Marie, Νίκος Ανδρουλάκης, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghesio, Victor Boștinari, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Γεώργιος Επιτήδειος, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Δημήτρης Παπαδάκης, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Michel Reimon, Σοφία Σακοράφα, Jean-Luc Schaffhauser, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andrzej Grzyb, Τάκης Χατζηγεωργίου, Gilles Pargneaux, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andor Deli, Ivan Štefanec

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

49	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Javier Nart, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Andor Deli, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Ivan Štefanec, Dubravka Šuica, László Tőkés
S&D	Nikos Androulakis, Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Victor Boştinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Gilles Pargneaux, Ioan Mircea Paşcu, Tonino Picula, Kati Piri, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Michel Reimon, Jordi Solé, Igor Šoltes, Bodil Valero

3	-
ENF	Jean-Luc Schaffhauser
NI	Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz

6	0
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Marie-Christine Vergiat

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή